

Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću za računovodstvene usluge

Markić, Marija

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:823504>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-17**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

Preddiplomski stručni studij „Poslovna ekonomija“

Smjer „Računovodstvo i financije“

**OSNIVANJE DRUŠTVA S OGRANIČENOM
ODGOVORNOŠĆU ZA RAČUNOVODSTVENE USLUGE**

Završni rad

Marija Markić

Zagreb, rujan 2023.

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

Preddiplomski stručni studij „Poslovna ekonomija“

Smjer „Računovodstvo i financije“

**OSNIVANJE DRUŠTVA S OGRANIČENOM
ODGOVORNOŠĆU ZA RAČUNOVODSTVENE USLUGE
ESTABLISHMENT OF A LIMITED LIABILITY COMPANY
FOR ACCOUNTING SERVICES**

Završni rad

Marija Markić, JMBAG: 67591183

Mentor: Doc. dr. sc. Dominik Vuletić

Zagreb, rujan 2023.

Marija Markić

Ime i prezime studenta/ice

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je Završni rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Student/ica:

U Zagrebu, _____

SAŽETAK

Društvo s ograničenom odgovornošću je jedno od najbrojnijih oblika društva u Republici Hrvatskoj. Da bi se društvo osnovalo, potrebno je poduzeti određene korake. Niti jedan korak ne smije biti preskočen. U suprotnom, društvo neće biti osnovano.

U ovom radu prikazati će se koji su to koraci potrebni da bi se društvo osnovalo. Naglasak će se staviti na osnivanje društva s ograničenom odgovornošću za računovodstvene usluge. Prikazati će se njegove specifičnosti. Na konkretnom primjeru prikazati će se za što je sve računovodstveni servis odgovoran.

Ključne riječi: društvo s ograničenom odgovornošću, računovodstveni servis, zakonska regulativa

SUMMARY

A limited liability company is one of the most numerous forms of company in the Republic of Croatia. In order to establish a company, it is necessary to take certain steps. No step should be skipped. Otherwise, the company will not be established.

This paper will show which steps are necessary to establish a company. Emphasis will be placed on setting up a limited liability company for accounting services. Its specifics will be displayed. A specific example will show what the accounting service is responsible for.

Keywords: limited liability company, accounting service, legal regulation

SADRŽAJ

SAŽETAK.....	
SUMMARY.....	
1. UVOD.....	1
1.1. Definiranje predmeta i cilja rada.....	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja.....	1
1.3. Sadržaj i struktura rada.....	2
2. DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU.....	3
2.1. Pojmovno određenje društva s ograničenom odgovornošću.....	4
2.2. Sadržaj društvenog ugovora.....	6
2.3. Diferenciranje društva s ograničenom odgovornošću u odnosu na obrt.....	7
2.4. Prednosti i nedostaci poslovanja društva s ograničenom odgovornošću.....	9
3. POSTUPAK OSNIVANJA DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU.....	11
3.1. Izbor imena društva – „Tvrтка“.....	11
3.2. Ovjera dokumentacije.....	12
3.3. Prijava u sudski registar.....	13
3.4. Razvrstavanje prema NKD.....	15
3.5. Izrada pečata.....	16
3.6. Otvaranje bankovnog računa.....	16
3.7. Prijava na HZMO i HZZO.....	17
3.8. Prijava Poreznoj upravi.....	18
3.9. Prijava u Registar stvarnih vlasnika.....	19
3.10. Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću na daljinu.....	21
4. SPECIFIČNOSTI DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA RAČUNOVODSTVENE USLUGE.....	24

4.1. Postupci koje je potrebno provesti prije početka poslovanja računovodstvenog servisa.....	24
4.2. Primjer poslovanje društva s ograničenom odgovornošću za računovodstvene usluge.....	27
4.2.1. Izrada izlaznih računa.....	28
4.2.2. Obračun plaće.....	29
4.2.3. Ulazni račun.....	31
4.2.4. Obračun PDV-a.....	32
4.3. Profesionalan odgovornost.....	34
5. ZAKLJUČAK.....	35
LITERATURA:.....	36
Popis slika:.....	39
Popis tablica:.....	39

1. UVOD

1.1. Definiranje predmeta i cilja rada

Svatko tko odluči pokrenuti vlastiti posao potrebno je da poznaje osnovne pravne oblike društva. Kako bi mogao odlučiti koji oblik zadovoljava njegove ciljeve, potrebno je da poznaje prednosti i nedostatke određenog pravnog oblika, odnosno potrebno je da poznaje zakonske propise i proceduru.

Društvo s ograničenom odgovornošću jedno je od najbrojnijih oblika trgovačkog društava u Republici Hrvatsko. Premda je postupak osnivanja društva prilično jednostavan, potrebno je poznavati pravna obilježja društva te sve korake potrebne za osnivanje. Ukoliko se određeni korak preskoči, društvo neće biti osnovano.

U ovom završnom radu prikazati će se procedura osnivanja društva te ukazati na sve potrebne elemente kako bi društvo moglo započeti s radom čime je definiran predmet rada. Cilj rada je istražiti koje su to specifičnosti društva s ograničenom odgovornošću za računovodstvene

usluge te prikazati što ga razlikuje od drugih uslužnih djelatnosti. Također, na konkretnom primjeru prikazati će se poslovanje društva s ograničenom odgovornošću za računovodstvene usluge s naglaskom na osnovne korake koje je društvo moralo poduzeti prije osnivanja.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

U ovom završnom radu koristit će se metode analize, sinteze, metoda deskripcije kao i metoda kompilacije i druge znanstveno istraživačke metode koje su potrebne za pisanje završnog rada.

Kako bi se na što jednostavniji način prikazali osnovni pojmovi vezani za društvo s ograničenom odgovornošću, prikazao proces osnivanja, ali i sama razlika između društva s ograničenom odgovornošću te obrta, koristiti će se metode analize, sinteze te metode dokazivanja i opovrgavanja. Metodom analize se složeni pojmovi raščlanjuju na jednostavne elemente. Metoda sinteze je suprotna metoda od metode analize, a označava postupak objašnjavanja i istraživanja jednostavnih elemenata u složenije. Jednostavno objašnjenje činjenica obavlja se pomoću metode deskripcije. Induktivna metoda, pomoću koje se temeljem analize pojedinačnih činjenica dolazi do općeg zaključka, koristiti će se u empirijskom dijelu rada, kao i deduktivan metodom pomoću koje se temeljem općeg zaključka dolazi do pojedinačnih zaključaka.¹

1.3. Sadržaj i struktura rada

Ovaj završni rad sastoji se od pet poglavlja. Sadržaj sa tri ključne riječi na hrvatskom i engleskom jeziku prikazan je na samom početku rada. U prvom uvodnom dijelu rada prikazan je cilj i predmet rada kao i metodologija koja je potrebna za pisanje istog. Također, prikazan je i sadržaj i struktura rada. Pojmovno određivanje društva s ograničenom odgovornošću, sadržaj društvenog ugovora, kao i diferencijacija društva s ograničenom odgovornošću u odnosu na obrt prikazani su u drugom dijelu rada. Na samom kraju drugog dijela rada prikazane su prednosti i nedostaci poslovanja društva s ograničenom odgovornošću. Postupak osnivanja društva s ograničenom odgovornošću prikazan je u trećem dijelu rada. Obuhvaćeno je odabir

¹ Zelenika, R. (2000.): *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*, Ekonomski fakultet Rijeka, Rijeka, str.323.-350.

imena poduzeća, ovjera dokumentacije, prijava u sudski registar, razvrstavanje društva prema NKD klasifikaciji te izrada pečata i otvaranje bankovnog računa. Također su obuhvaćeni i koraci prijave na mirovinsko i zdravstveno osiguranje, prijava poreznoj upravi i prijava u registar stvarnih vlasnika. Na samom kraju poglavlja, dan je kratki osvrt na osnivanje društva s ograničenom odgovornošću na daljinu. U četvrtom dijelu rada prikazane su specifičnosti osnivanja društva s ograničenom odgovornošću, istražene su odluke o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te prikazane neke osnovne usluge računovodstvenog servisa. Na samom kraju rada nalazi se zaključak, popis literature te popis slika i tablica.

2. DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Društvo s ograničenom odgovornošću je najzastupljeniji oblik trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj, a njegov ustroj definira je Zakonom o trgovačkim društvima. Prema podacima Hrvatske obrtničke komore, u prvom kvartalu 2022. godine udio društva s ograničenom odgovornošću u ukupnom broju aktivnih poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj je 42,90 posto što je prikazano i sljedećom tablicom.

Tablica 1: Aktivna trgovačka društva prema pravno ustrojbenim oblicima i aktivni obrti u prvom kvartalu 2022. godine

Ustojbeni oblik	2022.
	III
dioničko društvo	721
društvo sa ograničenom odgovornošću	100.979
jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću	35.164
javna trgovačka društva	182
podružnice inozemnih trgovačkih društava ili pojedinca	481
ostali pravno ustrojbeni oblici	137
OBRT*	97.685
UKUPNO	235.349
<i>udio u ukupnom broju gospodarskih subjekata</i>	
dioničko društvo	0,3
društvo sa ograničenom odgovornošću	42,9
jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću	14,9
javna trgovačka društva	0,1
podružnice inozemnih trgovačkih društava ili pojedinca	0,2
ostali pravno ustrojbeni oblici	0,1
aktivni obrti*	41,5

Izvor: Hrvatska obrtnička komora (2022.) *Trgovačka društva i obrti*, dostupno na: pristupljeno [02.08.2022.]

Tablicom broj 1 prikazana su aktivna trgovačka društva prema pravnim ustrojbenim oblicima i aktivni obrti u prvom kvartalu 2022. godine. Iz naveden slike vidljivo je kako ima najviše društava s ograničenom odgovornošću, njih 100.979 (42,90%). Aktivnih jednostavnih društava s ograničenom odgovornošću ima 35.164 (14,90%). Preostalih oblika trgovačkih društava ima u nešto manjem broju. Zanimljiva je usporedba da aktivnih obrta ima gotovo isto kao i društva s ograničenom odgovornošću. Kretanje broja obrta i društva s ograničenom odgovornošću biti će prikazano u nastavku rada te se u ovom dijelu neće dodatno objašnjavati.

2.1. Pojmovno određenje društva s ograničenom odgovornošću

Društvo s ograničenom odgovornošću je trgovačko društvo osnovano s ciljem ostvarivanja dobiti. Jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba unosi unaprijed definirane uloge s kojima sudjeluju u temeljnom kapitalu. Kao društvo kapitala broj članova društva nije ograničen. "To je rješenje u skladu s mišljenjem da prirodu društva ne određuje broj članova, nego opseg njegova poslovanja."² Visina uloga, odnosno poslovni uložci, ne moraju biti u jednakom postotku. Ukupan iznos svih uloga mora odgovarati iznosu temeljnog kapitala društva. Iznos temeljnog kapitala je 20.000,00 kn koji mora biti uplaćen u cijelosti, izuzev osnivanja društva na daljinu. U tom slučaju potrebno je uplatiti minimalno 5.000,00 kn temeljnog kapitala na poseban račun Državnog proračuna RH. Navedena sredstva se automatski prebacuju na račun poduzeća kada isti bude otvoren, a ostatak iznosa temeljnog kapitala potrebno je uplatiti do kraja prve poslovne godine.

Nakon uplate temeljnog uloga, osnivač stječe poslovni udio u društvu što mu daje određena prava i obveze. Poslovni udio se najčešće određuje temeljem veličine preuzetog temeljnog kapitala.³

Aktivnošću društva dolazi do stvaranja razlike između temeljnog kapitala upisanog u sudski registar te stvarnog stanja imovine društva. Temeljni kapital može se povećati uplatama uloga za nove poslovne udjele ili uplatama povećanih uloga za postojeće poslovne udjele. Povećanjem temeljnog kapitala mijenja se društveni ugovor čije promjene moraju bit navedene u istom.⁴

S druge strane, ukoliko poduzeće pretrpi određeni gubitak koji nije moguće nadoknaditi u određenom vremenskom roku ili ako ima previše kapital koje želi smanjiti, društvo smanjuje temeljni kapital na jedan od sljedeća tri načina:⁵

- „vraćanjem članovima društva njihovih uloga
- sniženjem nominalnih iznosa poslovnih udjela članova
- potpunim ili djelomičnim oslobađanjem članova društva ili njihovih prednika od obveze da u cjelini uplate uloge.“

2 Petrović S. (2008.), *Osnove prava društava*, Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 144.

3 Ibidem., str.145.

4 Horak H. et al (2016.), *Uvod u trgovačko pravo*, Ekonomski fakultet u Zagrebu, str. 280

5 Ibidem. str. 282

Kako bi društvo steklo status pravne osobe, potrebno je izvršiti upis u sudski registar. S druge strane, brisanjem iz sudskog registra gubi se svojstvo pravne osobe.⁶ Stjecanjem pravne sposobnosti, društvo s ograničenom odgovornošću preuzima obveze i steče prava, ali isto tako može tužiti i biti tuženo.

Osim upisa u sudski registar, potrebno je registrirati društvo kod Trgovačkog suda, Državnog zavoda za statistiku, porezne uprave, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, prijaviti u registar stvarnih vlasnika te, ukoliko će se društvo baviti uvozom ili izvozom, potrebno je registrirati ga na FINA-i o čemu će biti više govora u trećem dijelu rada.

Prilikom osnivanja društva s ograničenom odgovornošću, potrebno je voditi računa o zakonskim ograničenjima. Odredbe Zakona o trgovačkim društvima primjenjuju se na samo osnivanje i ustroj društva. Način poslovanja s trećim osobama definiran je propisima trgovačkog materijalnog prava dok vođenje poslovnih knjiga je definirano propisima ekonomskog prava.

Za članove društva s ograničeno odgovornošću karakteristično je da za neuspjeh poslovanja društva ne odgovaraju sa svojom vlastitom imovinom. „Iako bi naziv društva mogao uputiti na pogrešan zaključak kako društvo ne odgovara cijelom svojom imovinom za svoje obveze nego da je ta odgovornost nečim ograničena, glede odgovornosti za obveze društva s ograničenom odgovornošću nema razlike u odnosu na odgovornost dioničkog društva.“⁷ Društvo za svoje obveze odgovara „samo“ s imovinom istog.

Osim društva s ograničenom odgovornošću, potrebno je napomenuti kako poduzetnici mogu osnovati i jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću. Najvažnija karakteristika j.d.o.o. je smanjeni iznos temeljnog kapitala, a liberalizacija inkorporacije društva s ograničenom odgovornošću pričekala je neko vrijeme. Novelom ZTD-a, koja je stupila na pravnu snagu 18.10.2012. godine, definirana je mogućnost osnivanja društva koje ima najviše tri člana i jednog člana uprave na pojednostavnjeni način. Navedeno društvo je podoblik postojećeg d.o.o.-a te se na njega inače primjenjuju odredbe o d.o.o.-u. Minimalni iznos temeljnog kapitala je 10,00 kuna. Poduzetnici su dužni pretvarati rezerve u temeljni kapital. Kada iznos temeljnog kapitala dosegne svotu od 20.000,00 kuna dolazi do preoblikovanja

6 Zakon o trgovačkim društvima, Narodne novine br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22 (2022.) članak 4.

7 Horak H. et al (2016.), Uvod u trgovačko pravo, Ekonomski fakultet u Zagrebu, str. 257.

j.d.o.o.-a u klasični d.o.o. Iz navedenog se može zaključiti kako je maksimalni iznos temeljnog kapitala za j.d.o.o. a to je 19.999,00 kuna.⁸

2.2. Sadržaj društvenog ugovora

Ukoliko se osnuje društvo s ograničenom odgovornošću koji ima samo jednog vlasnika, društveni ugovor nije potrebno sklopiti. U tom slučaju sklapa se Izjava o osnivanja dok je društveni ugovor potrebno je sastaviti samo ukoliko društvo ima više članova osnivača.

S obzirom na sadržaj potrebno je razlikovati materijalne (prave) od formalnih (nepravih) odredaba društvenog ugovora.⁹ O pravima je riječ kada se definira odnos između društva i njegovih članova koji se mogu utvrditi samo društvenim ugovorom.

Društveni ugovor se sklapa u obliku javnobilježničke isprave čiji je sadržaj definiran Zakonom o trgovačkim društvima. Članak 388. navedenog Zakona definira što sve mora sadržavati društveni ugovor. Osim naziva i sjedišta tvrtke, društveni ugovor mora sadržavati podatke o osnivaču, njegovo ime i rezime, osobni identifikacijski broj, adresu prebivališta te grad i državu. U slučaju kada je osnivač pravna osoba, tada se navodi matični broj subjekta, broj registra u koje je upisano, naziv registra, nadležno tijelo te adresa sjedišta. Društveni ugovor sadrži i predmet poslovanja društva koje je definirano nacionalnom klasifikacijom djelatnosti. Također, navode se i podaci o temeljnom kapitalu, odnosno njegov ukupni iznos. Odredba o osnivanju društva na određeno ili neodređeno vrijeme također je sastavi dio društvenog ugovora kao i prava i obveze koje članovi imaju prema društvu.

Pod materijalnim odredbama društvenog ugovora smatraju se određena pitanja koja je moguće utvrditi samo društvenim ugovorom poput dodatnih činidbama i pogodnostima članova društva, kamatama koje se plaćaju ukoliko se ne izvrši uplata temeljnog kapitala u određenom dogovoreno iznosu, omjer isplate dobiti, način isplate nakade za povremene činidbe članovima društva, propisivanje posebnih uvjeta za prijenos poslovnog uvjeta, obveza nasljednika da prenese poslovni udjel trećoj osobi, način rada uprave, način uvida u poslovne knjige i ograničenje istog, donošenje odluke o prestanu rada društva, imenovanje likvidatora

8 Vuletić D. (2015.) *Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću – prava iskustva i rezultati liberalizacije inkorporacije u RH*, ZAKON O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA 20 godina primjene u interdisciplinarnom okruženju, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, str. 114.-115.

9 Barbić J. (2012.), *Društveni ugovor kao pravni posao na kome se temelji društvo*, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, Vol. 62 No. 1-2, 2012., str. 508.-513.

društva i sl. Društvenim ugovorom mogu se mijenjati i prava manjine propisana Zakonom, primjerice pravo na sazivanje skupštine društva, pravo zahtijevati imenovanje revizora od strane suda i dr. Sve dodatne činidbe društvenog ugovora također su definirane Zakonom o trgovačkim društvima.

2.3. Diferenciranje društva s ograničenom odgovornošću u odnosu na obrt

Kao što je rečeno u samom uvodnom dijelu poglavlja, u prvom kvartalu ove godine zabilježen je gotovo jednak broj aktivnih obrta i društava u ograničenom odgovornošću. Kako bi se mogla napraviti usporedba navedenih oblika poslovanja, u nastavku rada prikazati će se najvažnije karakteristike obrta te usporediti s društvom s ograničenom odgovornošću.

Za razliku od društva s ograničenom odgovornošću, obrt je poslovni subjekt namijenjen za samostalno obavljanje gospodarskih djelatnosti. Vlasnik obrta je fizička osoba koja za poslovanje odgovara cijelom svojom imovinom. Obrti se dijele po tipu djelatnosti, tako da imamo slobodni obrt – djelatnost za koju nije potrebna stručna sprema, vezane djelatnosti – potrebna je i stručna sprema i majstorski ispit te povlaštene djelatnosti koje zahtijevaju povlasticu tijela nadležnog za određenu djelatnost. Osim navedene podjele, obrti se dijele i s obzirom na tip oporezivanja, odnosno paušalni obrt (porez se plaća unaprijed po određenim razredima), obrt s porezom na dohodak te obrt s porezom na dobit.¹⁰

Detaljnije objašnjenje obrta kao djelatnosti neće se navoditi u ovom radu. U nastavku će biti prikazane glavne značajke i razlike između obrta i trgovačkih društava.

Tablica 2: Glavne značajke obrta i društva s ograničenom odgovornošću

¹⁰ Inkubator izvrsnosti (2022.) *Obrt ili d.o.o.*, dostupno na: pristupljeno [02.08.2022.]

	OBRT	d.o.o.
Trošak osnivanja	Oko 500,00 kn	Do 5.000,00 kn
Trajanje registracije	Do 15 dana	Do 10 dana
Mjesto registracije	Nadležni ured državne uprave	Odvjetnik ili javni bilježnik
Temeljni capital	Nema	20.000,00 kn
Knjigovodstvo	Jednostavno ili dvojno	Dvojno
Financijska odgovornost	Neograničena	Ograničena
Djelatnost	Vezana	Nema ograničenja
Doprinosi za 2022. Godinu	Paušalist 1.392,40 kn	Prema bruto1
Minimalna direkorska plaća u 2022. Godini	Nema	6.199,05 kn
Bankovne naknade	Oko 65,00 kn / mj	Oko 65,00 kn / mj
Porezne stope	Ovisi o tipu obrta	10% ili 18%
Porez na dohodak od kapitala	Samo dobitaši – 10,00%	10,00% isplaćene dobiti + prirez
Prirez	Prema mjestu prijave	Prema mjestu prijave
Sustav PDV-a	Obavezno iznad 300.000,00kn prometa	Obavezno iznad 300.000,00kn prometa

Izvor: obrada autorice prema inkubator izvrsnosti (2022.) Obrt ili d.o.o., dostupno na: pristupljeno [02.08.2022.]

Tablicom broj 2 prikazane su glavne značajne obrta i društva s ograničenom odgovornošću. Iz navedene tablice, osim odgovornosti, isplate dobiti te obveznog knjigovodstva, vidljivo je kako neke velike razlike nema. Većina stvari iz tablice se mijenjaju na godišnjoj razini te ih ne možemo uzeti kao konstantu. Iz navedenog se može zaključiti kako su vrsta djelatnosti, planirani opseg poslovanja te poznavanje zakona i praćenje propisa presudna stvar oko odabira pravnog oblika poduzeća.

Ovaj zaključak potvrđuje i tablica broj 3 iz koje je vidljivo da je i u 2021. godini zabilježen gotovo identičan postotak aktivnih obrta i društva s ograničenom odgovornošću. Razlika je u samo dva do tri postotna poena. Ukoliko uspoređujemo broj društva s ograničenom odgovornošću i jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću s brojem aktivnih obrta, vidljivo je kako se poduzetnici ipak više odlučuju na osnivanje društva s ograničenom odgovornošću. Potrebno je napomenuti kako jednostavna društva s ograničenom odgovornošću imaju zakonsku obvezu da u roku od 3 godine poslovanja uplate temelji kapital u visini od 20.000,00 kuna te promijene oblik društva iz j.d.o.o. u d.o.o..

Tablica 3: Aktivna trgovačka društva prema pravno ustrojbenim oblicima i aktivni obrti u 2021. godini

Ustojbeni oblik	2021.			
	III	VI	IX	XII
dioničko društvo	777	777	777	723
društvo sa ograničenom odgovornošću	98.016	99.940	101.742	98.630
jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću	34.779	36.219	37.608	33.791
javna trgovačka društva	192	194	196	184
podružnice inozemnih trgovačkih društava ili pojedinca	464	491	508	465
ostali pravno ustrojbeni oblici	137	143	145	135
OBRT*	92.109	94.317	95.795	96.620
UKUPNO	226.474	232.081	236.771	230.548
udio u ukupnom broju gospodarskih subjekata %				
dioničko društvo	0,3	0,3	0,3	0,3
društvo sa ograničenom odgovornošću	43,3	43,1	43,0	42,8
jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću	15,4	15,6	15,9	14,7
javna trgovačka društva	0,1	0,1	0,1	0,1
podružnice inozemnih trgovačkih društava ili pojedinca	0,2	0,2	0,2	0,2
ostali pravno ustrojbeni oblici	0,1	0,1	0,1	0,1
aktivni obrti*	40,7	40,6	40,5	40,8

Izvor: Hrvatska obrtnička komora (2022.) *Trgovačka društva i obrti*, dostupno na: pristupljeno [02.08.2022.]

2.4. Prednosti i nedostaci poslovanja društva s ograničenom odgovornošću

Prema Buble M. i Kružić D. prednosti društva s ograničenom odgovornošću smatraju se potencijal za ekspanziju poslovanja, lakši pristupni eksternim izvorima financiranja, kontinuitet poslovanja, mogućnost prijenosa prava iz poslovnih udjela i ograničena odgovornost za obveze. S druge strane nedostacima smatraju gubitak osobnosti, jedini interes je zarada, javno dostupni izvještaji, naglašena reguliranost i složen forma organiziranja.¹¹

Pod pojmom ograničenom odgovornošću za obveze podrazumijeva se činjenica da je društvo odgovorno samo sa imovinom društva, a ne i osobnom imovinom odgovornih obveza. Također, kreditne institucije su sklonije financiranju društava s ograničenom odgovornošću u odnosu na obrte. Društvo nije ograničeno na samo jednu djelatnosti. Ukoliko odluči proširiti djelatnosti, isto je moguće zapošljavanjem adekvatne radne snage bez ikakvih ograničenja. Mogućnost prijenosa poslovnih prava iz udjela je relativno jednostavno.

Kao nedostacima, osim velikih početnih troškova (temeljni kapital je definiran Zakonom, trošak osnivanja je veći nego kod obrta te mora imati ovlaštenog knjigovođu) smatra se i

¹¹ Buble M., Kružić D. (2006.), *Poduzetništvo*, RRiF plus, Zagreb, str. 118

jedini cilj osnivanja društva s ograničenom odgovornošću – zarada. Direktor društva ne mora biti adekvatna osoba za rad, odnosno ne mora imati određenu stručnu spremu kako bi se obavljala djelatnost. Također, objavljivanje godišnjih izvještaja koji su javno dostupni, često budu razlog da se poduzetnici ne odluče na osnivanje društva s ograničenom odgovornošću.

3. POSTUPAK OSNIVANJA DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Društvo s ograničenom odgovornošću je trgovačko društvo u koje, ulažući temeljni kapital, jedan ili više osnivača, imaju za cilj ostvarenje dobiti. Procedura osnivanja je relativno jednostavna, ali je potrebno zadovoljiti određene korake osnivanja koji su navedeni u nastavku rada. Između ostalog, potrebno je, nakon odabira imena i djelatnosti, registrirati poduzeće Trgovačkog suda, Državnog zavoda za statistiku, FINA-e, porezne uprave, Hrvatskog zavoda za zdravstveno i mirovinsko osiguranje ...

Od srpnja 2019. godine, moguće je osnovati društvo na daljinu koje je regulirano Pravilnikom o poduzimanju radnji u postupku osnivanja trgovačkih društava na daljinu.¹² Pravilnikom su definiranije radnje i sadržaj elektronskih obrazaca u procesu osnivanja društva s ograničenom odgovornošću kao i jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću.

3.1. Izbor imena društva – „Tvrtka“

Bez obzira o kojoj djelatnosti se radi, prije samog osnivanja, potrebno je odabrati naziv istog. Prilikom odabira imena, osim mnogobrojnih zakonskih ograničenja, potrebno je odabrati ono ime koje će najbolje opisat s čime se poduzeće bavi kao i ime koje već nije registrirano u Republici Hrvatskoj.

Provjeru slobodnih imena najjednostavnije je, i bez naknade, učiniti na službenim stranicama sudskog registra ili putem online obrasca za rezerviranje imena.¹³ Također, provjera dostupnosti imena moguće je i putem servisa za poduzetnike HITRO.HR¹⁴ kojeg je osnovala Vlada Republike Hrvatske kako bi komunikacija građana i poslovnih subjekata s državom upravom bila što jednostavnija.

¹² Pravilnik o poduzimanju radnji u postupku osnivanja trgovačkih društava na daljinu, Narodne novine br. 65/19 (2019.)

¹³ Ministarstvo pravosuđa (2022.), *Sudski registar – provjera imena*, dostupno na: pristupljeno [12.08.2022.]

¹⁴ Hitro.hr (2022.) *HITRO.HR usluge*, dostupno na: pristupljeno [12.08.2022.]

Člankom 20. Zakonom o trgovačkim društvima¹⁵, definiran je jezik naziva tvrtke. Navedenim člankom određeno je kako jezik tvrtke mora biti na hrvatskom jeziku ili na službenom jeziku države članice Europske Unije. Mora biti i na latiničnom pismu, a dozvoljena je uporaba arapskih brojeva. Moguće je dodavanje i pojedinih riječi iz drugog jezika ukoliko isti predstavlja ime vlasnika poduzeća kao i riječi iz mrtvih jezika poput latinskog te staroegipatskog.

Prilikom odabira imena poduzeća postoje ograničenja ukoliko se nastoji upotrebljavati imena povijesnih poznatih osoba. Isto nije moguće bez pisane suglasnosti njihovih nasljednika. Nije moguća niti uporaba imena postojećeg stranog branda. Kako se novoosnovano poduzeće ne bi pronašlo u konkurentskoj prednosti, ukoliko poduzeće se ne želi registrirati kao podružnica, uprava već poznatog branda u nazivu je strogo zabranjena.

Načelo istinitosti je jedno od najvažnijih načela kojeg se treba pridržavati prilikom odabra imena. Podaci sadržani u tvrtki moraju biti istiniti te naznaka poslovanja mora biti naznačena u nazivu poduzeća npr. MM d.o.o. za računovodstveno-knjigovodstvene poslove. „Tvrtka ne može sadržavati imena, grbove, zastave ni druge državne ambleme drugih država ili međunarodnih (međudržavnih) organizacija, niti službene znakove za kontrolu i garanciju kvalitete, a ne može ih se ni oponašati u heraldičkom smislu. Riječ "Hrvatska", te njene izvedenice, kao i zastava i grb Republike Hrvatske, uključivši i njihovo oponašanje, mogu se unijeti u tvrtku samo uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove uprave.“¹⁶

3.2. Ovjera dokumentacije

Prije nego što se priloži sva potrebna dokumentacija za upis poduzeća u Sudski registar, potrebno je istu ovjeriti u javnog bilježnika. Kako bi ovjera bila moguća, osnivači poduzeća su dužni priložiti važeći osobni dokument. Ukoliko je neki dokument na stranom jeziku, isti je potrebno prevesti kod ovlaštenog prevoditelja.

Kod javnog bilježnika potrebno je ovjeriti dokumente koji su prikazani na sljedećoj slici.

Slika 1: Dokumentacija potrebna za osnivanje društva

¹⁵ Zakon o trgovačkim društvima, Narodne novine br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22 (2022.)

¹⁶ E-građani (2022.), *Izbor imena društva*, dostupno na: pristupljeno [12.08.2022.]

Dokumentacija potrebna za osnivanje društva	
Izrađuje i ovjerava javni bilježnik	Pribavljaju osnivači
<ul style="list-style-type: none"> • Obrazac prijave za upis u sudski registar (Po) • Osnivački akt – društveni ugovor ili izjava o osnivanju društva • Odluka o imenovanju članova uprave • Izjave članova ovlaštenih za zastupanje društva da prihvaćaju postavljanje • Potpis direktora ili potpisi članova uprave • Potpisi članova nadzornog odbora (ako društvo ima nadzorni odbor) • Odluka o imenovanju prokuriste društva i potpis prokurista (ako društvo ima prokuristu) • Odluka o određivanju adrese društva 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis članova osnivača društva • Popis članova ovlaštenih za zastupanje društva • Popis članova nadzornog odbora (ako društvo ima nadzorni odbor) • Obrazloženje imena društva (ako se radi o stranom imenu) • Potvrda o uplati osnivačkog pologa • Dokaz o plaćenju sudskoj pristojbi za prijavu i donošenje prvostupanjskog rješenja o upisu u sudski registar trgovačkog suda • Dokaz o plaćenju predumjmu za objavu oglasa o osnivanju u Narodnim novinama

Izvor: Vuk J. (2011.), *Postupak osnivanja i početak poslovanja društva s ograničenom odgovornošću*, RRiF, str. 51.

Slikom broj 1 prikazana je dokumentacija koja je potrebna za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću, odnosno potrebna je ovjera obrasca prijave za upis u sudski registar (obrazac Po), osnivački akt, izjavu članova ovlaštenih za zastupanje društva o prihvaćanju postavljanja, odluku o imenovanju članova uprave, potpis direktora ili potpise članova uprave, potpise članova nadzornog odbora, odluku o imenovanju prokurista društva i njegov potpis te odluku o određivanju adrese društva.

3.3. Prijava u sudski registar

Nakon što je odabrano i rezervirano ime za novoosnovano poduzeće te je ovjerena dokumentacija kod javnog bilježnika, poduzeće se može upisati u sudski registar. Način upisa u sudski registar definiran je Pravilnikom o načinu upisa u sudski registar.¹⁷

Pravilnikom je definiran sadržaj potrebnih isprava za upis, a prilikom upisa primjenjuju se sljedeća načela:¹⁸

¹⁷ Pravilnik o načinu upisa u sudski registar, Narodne novine br. 22/12 (2012.)

¹⁸ E-građani (2022.), *Izbor imena društva*, dostupno na: pristupljeno [12.08.2022.]

- načelo zakonitosti – koje podrazumijeva da će Trgovački sud upisati samo ono poduzeće koje je ispunilo sve zakonske odredbe. Ukoliko nije u skladu s zakonskom regulativom, Trgovački sud ima pravo odbiti upis poduzeća u isto.
- načelo isključivosti – u Trgovački sud upisuju se jedinstvene tvrtke. Ukoliko je tvrtka jednaka ili se jasno ne razlikuje od ranije upisane tvrtke, sud je neće upisati.
- načelo prvenstva – ukoliko postoji više tvrtki s istim nazivom, sud će upisati onu tvrtku koja je ranije prijavljena

Prijava za upis predaje u poslovnica FINA-e na šalteru servisa hitro.hr. Prije nego što se dostavi rješenje trgovačkog suda, potrebno je predati i popunjen obrazac za upis u registar poslovnih subjekata, uplatiti temeljni kapital te dostaviti potvrdu o razvrstavanju poslovnog subjekta prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD.

U prijavi za upis u sudski registar moraju se navesti:

- „temeljni podaci o subjektu što uključuje naziv tvrtka, sjedište, adresa društva u Republici Hrvatskoj i predmet poslovanja društva
- iznos temeljnoga kapitala društva
- izjava članova uprave da su upoznati s obvezom izvješćivanja suda i da nema okolnosti koje bi bile protivne odredbi čl. 239 stavka 2. ZTD-a,
- imena i prezimena, odnosno tvrtke članova društva, a ako su članovi društva fizičke osobe i njihovi osobni identifikacijski brojevi, a ako su članovi pravne osobe, njihovi matični brojevi subjekta odnosno odgovarajući podaci ako je riječ o stranoj osobi
- imena i prezimena članova uprave, predsjednika i članova nadzornog odbora, ako ga društvo ima, te njihovo prebivalište i osobni identifikacijski broj
- Prema okolnostima podaci i izjave iz članka 187.a stavka 1. i 2. ZTD-a.“¹⁹

Uz prijavu je potrebno dostaviti i priloge koji podrazumijevaju ovjereni osnivački akt od strane javnog bilježnika, popis članova osnivača sa svim potrebnim informacijama o istima te potvrdu banke ili druge financijske institucije o uplaćenom temeljnom kapitalu. Ukoliko temeljni kapital nije uplaćen u cijelosti, potrebno je priložiti osiguranje kojim se dokazuje da će ulog biti uplaćen u cijelosti. Također potrebno je priložiti podatke o osobama ovlaštenim za zastupanje društva te izjave da prihvaćaju postavljanja ovjerene od javnog bilježnika.²⁰

3.4. Razvrstavanje prema NKD

¹⁹ Pravilnik o načinu upisa u sudski registar, Narodne novine br. 22/12, čl.37. (2012.)

²⁰ Pravilnik o načinu upisa u sudski registar, Narodne novine br. 22/12 (2012.)

„Državni zavod za statistiku (DZS) vodi Registar poslovnih subjekata (RPS) na temelju Zakona o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.), Odluke o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.) i Pravilnika o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 55/16. i 35/18.).“²¹

Razvrstavanje poslovnih subjekata prema NKD definirano je Pravilnikom o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. - NKD 2007.²² Osim tijela državne uprave te jedinica lokalne i regionalne samouprave, registar poslovnih subjekata obuhvaća pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost na području Republike Hrvatske.

Člankom 3. i člankom 4. navedenog Pravilnika definiran je sadržaj prijave za razvrstavanje poslovnih subjekata prema NKD-u na obrascu RPS-1. Ukoliko poduzeće ima i svoju podružnicu, potrebno je dostaviti obrazac RPS-2.

Obrazac RPS-1 sadrži osnove podatke o poduzeću, njegov naziv, skraćeni naziv, osobni identifikacijski broj, podatke o direktorima, obliku vlasništva te željenoj klasifikaciji djelatnosti. Popunjeni obrazac, uz rješenje nadležnog tijela o osnivanju i potvrde o osobnom identifikacijskom broju predaje se Državnom zavodu za statistiku koji podnosi zahtjev. Prilikom upisa u RPS, DZS poslovnim subjektima izdaje Obavijest o razvrstavanju poslovnih subjekata prema NKD-u 2007. Od 21.04.2018. godine, naknada za upis u Registar poslovnih subjekata se ukinula.²³

U roku od 15 dana od upisa u sudski registra, poduzeće dobije matični broj (MBS) i šifru subjekta prema NKD-u.

3.5. Izrada pečata

Nakon primitka pozitivnog rješenja o upisu u sudski registar, potrebno je izraditi pečat poduzeća. Bez istoga nije moguće otvoriti poslovni račun u banci, ali niti davati eventualne punomoći knjigovođi za prijave za poreznu upravu te mirovinsko i zdravstveno osiguranje.

21Državni zavod za statistiku (2022.) *Upis u Registar poslovnih subjekata*, dostupno na: . pristupljeno [12.08.2022.]

22Pravilnik o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. - NKD 2007., Narodne novine br. 55/16 (2016.)

23Državni zavod za statistiku (2022.) *Upis u Registar poslovnih subjekata*, dostupno na: . pristupljeno [12.08.2022.]

Pečat sadrži naziv i sjedište društva, a ovisno o želji osobe ovlaštene za zastupanje društva, može sadržavati i dodatne podatke poput matičnog broja subjekta te osobnog identifikacijskog broja subjekta.

3.6. Otvaranje bankovnog računa

Transakcijski račun poslovnog subjekta nužno je otvoriti kako bi moglo obavljati gospodarsku djelatnost. Otvaranje bankovnog računa poslovnih subjekata također je definirano Zakonom o platnom prometu²⁴ te temeljem Odluke o uvjetima i načinu otvaranja računa u banci²⁵ za poslovne subjekte.

Člankom 2 navedene odluke definirano je kako poslovni subjekt, ukoliko nije drugačije zakonom uređeno, može imati otvorene poslovne žiro račune kod više banaka. Kod jedne banke može imati otvorene tri vrste računa, jedan za redovno poslovanje, jedan za svaki organizacijski dio te više računa za posebne namjene.

Ovisno o pravilima banke, uz zahtjev za otvaranje računa i važeće identifikacijske isprave, Odlukom o uvjetima i načinu otvaranja računa u banci definirano je da poslovni subjekt banci mora dostaviti i sljedeće:

- „rješenje o upisu u sudski registar odnosno u registar nadležnog tijela,
- akt nadležnog tijela o osnivanju, ako se poslovni subjekt ne upisuje u registar i nije osnovan na temelju zakona;
- obavijest o razvrstavanju prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti od Državnog zavoda za statistiku,
- prijavu potpisa osoba ovlaštenih za raspolaganje sredstvima na računu i prijavu pečata kojim će se ovjeravati nalozi za plaćanje dani na obrascima platnog prometa,
- pisanu izjavu o tome da li se račun, čije se otvaranje zahtijeva, određuje ili ne određuje kao glavni račun. Ukoliko se taj račun ne određuje kao glavni račun, potrebno je navesti broj glavnog računa.“²⁶

Prilikom otvaranja žiro računa poduzeća, potrebno je uplatiti temeljni kapital u iznosu od 20.000,00 kn, odnosno 5.000,00 kn ukoliko je riječ o osnivanju na daljinu.²⁷

²⁴Zakon o platnom prometu, Narodne novine br. 66/18 (2018.)

²⁵Odluka o uvjetima i načinu otvaranja računa u banci, Narodne novine br. 14/02 (2002).

²⁶Odluka o uvjetima i načinu otvaranja računa u banci, Narodne novine br. 14/02 čl.6. (2002.)

²⁷O osnivanju na daljinu bit će riječ u nastavku poglavlja.

3.7. Prijava na HZMO i HZZO

Prijava Hrvatskom zavodu za mirovinsko i zdravstveno osiguranje potrebno je kako bi poduzeće započelo s poslovanjem obveznika uplate doprinosa.

Prijava je moguća na dva načina. Prvi način je osobni odlazak područnoj jedinici navedenih ustanova. Drugi način je da ovlaštena osoba za zastupanje poduzeća da punomoć svojem knjigovođi koji će ovo obaviti umjesto njega.

Obveze poslodavca definirane su Zakonom o mirovinskog osiguranja.²⁸ Ukoliko ovlaštena osoba za zastupanje poduzeća samostalno odluči obavijestiti Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje samostalno, potrebno je da prema sjedištu poslodavca, najranije u roku od 8 dana prije početka rada, a najkasnije dan prije početka rada, dostavi:

- Prijavu M-11 P o početku poslovanja obveznika uplaćivanja doprinosa,
- Prijavu M-1 P za svakog novozaposlenog radnika.

Uz M-11P potrebno je priložiti Izvadak iz sudskog registra, Rješenje o upisu u sudski registar te obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta od Državnog zavoda za statistiku.

Ako poslodavac zapošljava do tri radnika, nije obavezan prijavljivat iste preko usluge e-prijave. Ukoliko poslodavac zapošljava više od tri radnika, prijave se obavljaju isključivo preko usluge e-prijave dostupne na internetskoj stranici Zavoda www.mirovinsko.hr.

Kao što je ranije rečeno, ukoliko ovlaštena osoba za zastupanje poduzeća odluči dati punomoć svom knjigovođi, prijavu na HZMO knjigovođa može obaviti umjesto njega. Uz punomoć te izvadak iz sudskog registra te NKD, popunjava se i šalje pristupni list. Nakon dodijeljene punomoći, knjigovođa može elektronskim putem predat zahtjev za prijavu početka poslovanja obveznika uplaćivanja doprinosa te kasnije prijave radnika.

Prilikom prijave radnika, e-mp1, knjigovođa mora dobiti potvrdu o stažu ili e-potvrdu o stažu, osobnu iskaznicu, ugovor o radu. Ukoliko je osoba strani državljanin, mora imati dozvolu za rad. Isto tako, ukoliko se prijavljuje osobu na dodatni rad, mora postojati suglasnost poslodavca za dodatni rad.

²⁸ Zakon o mirovinskom osiguranju, Narodne novine br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 (2021.)

Uredbom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju „definirano je da ukoliko radnik ne počne raditi na dan naveden u prijavi o početku osiguranja, poslodavac je dužan o tome najkasnije istoga dana izvijestiti Zavod za mirovinsko osiguranje. U protivnom, propisana je kazna od 61.000,00 do 100.000,00 kuna.“²⁹

Prijava na Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje također je moguća na dva način, ili osobnim odlaskom ovlaštene osobe za zastupanje društva na šalter Zavoda ili preko punomoći izabranog knjigovođe. Pomoću Tiskanice T-1 prijavljuje se obveznik uplate doprinosa, prijava osigurane osobe na osnovno zdravstveno osiguranje vrši se preko Tiskanice T-2 dok se pomoću Tiskanice T-3 prijavljuje osnovno zdravstveno osiguranje člana obitelji.

3.8. Prijava Poreznoj upravi

Nakon upisa u sudski registar i registar Državnog zavoda za statistiku potrebno je izvršiti prijavu društva u poreznoj upravi, nadležnoj prema sjedištu društva zbog upisa u registar obveznika poreza na dobit i PDV-a.

Ukoliko osoba za zastupanje društva odluči dati punomoć svojem knjigovođi, prijavu on odrađuje na način da, uz zahtjev za dodjelu punomoći na poreznu, priloži važeće identifikacijske dokumente knjigovođe i direktora te isti pošalje na mail nadležnoj poreznoj ispostavi.

Prijava tvrtke na Poreznu upravu je obavezna bez obzira na to hoće li će tvrtka biti u sustavu PDV-a ili ne. Prilikom prijave tvrtke na Poreznu upravu potrebno je pripremiti:

- „Ugovor o najmu poslovnog prostora sa vlasnikom nekretnine na kojoj je prijavljena tvrtka,
- Ugovor s knjigovodstvenim servisom koji će voditi poslovne knjige,
- Rješenje o upisu u sudski registar,
- Obavijest o razvrstavanju po NKD te
- Potpisni karton iz banke gdje je otvoren poslovni račun.“³⁰

3.9. Prijava u Registar stvarnih vlasnika

29 Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, Narodne novine br. 151/14 (2014.)

30 Vidas I. (2022.), *Pregled koraka za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću (d.o.o.)*, Pravni informacijski portal, dostupno na: pristupljeno [15.08.2022.]

Najjednostavnije rečeno, registar stvarnih vlasnika je baza podataka koja sadrži podatke o stvarnim vlasnicima pravnih subjekta. Donesen je temeljem Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma,³¹ a za točnost njegovih podataka i samo vođenje, zadužena je Financijska agencija.

Temeljem članka 33. Zakona o sprječavanju pranja novca, u Registar stvarnih vlasnika dužni su se upisati:

a) „pravni subjekti osnovani na području Republike Hrvatske, a kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije jedini osnivač:

- trgovačka društva
- podružnice stranih trgovačkih društava
- udruge
- zaklade
- ustanove

b) trust i s trustom izjednačen subjekt stranoga prava:

- čiji upravitelj ili osoba koja obavlja funkcije jednakovrijedne ili slične onima opisanima u članku 31. stavku 1. ovoga Zakona ima prebivalište ili sjedište u Republici Hrvatskoj ili
- čiji upravitelj ili osoba koja obavlja funkcije jednakovrijedne ili slične onima opisanima u članku 31. stavku 1. ovoga Zakona nema prebivalište ili sjedište u Republici Hrvatskoj ni u drugoj državi članici, a u ime trusta ili s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava u Republici Hrvatskoj stječe nekretnine ili uspostavlja poslovni odnos s obveznikom iz članka 9. ovoga Zakona.“

Za razliku od navedenih obveznika upisa u registar stvarnih vlasnika, „obrtnici, samostalna zanimanja, zadruge, umjetničke organizacije, političke stranke, vjerske zajednice, sindikati, komore, tijela državne uprave, udruge poslodavaca, stečajna masa, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i drugi pravno ustrojbeni oblici koji nisu navedeni na popisu obveznika (redni broj od 1. do 5.) nisu obveznici upisa podataka u Registar stvarnih vlasnika.“³²

Poslovni subjekti koji su osnovani nakon 01. prosinca 2019. godine imaju rok od 30 dana nakon osnivanja za upis u registar stvarnih vlasnika.

31 Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, Narodne novine br. 108/17, 39/19 (2020.)

32 Fina.hr (2022.) *Registar stvarnih vlasnika*, dostupno na: pristupljeno [17.08.2022]

Dva su načina upisa u registar stvarnih vlasnika. Prvi način je da osoba ovlaštena za upis izvrši putem web aplikacije . Drugi način je da osobno ode u poslovnicu FINA-e te da popunjene obrasce dostavi na predviđeni šalter. Ukoliko postoji samo jedan vlasnik potrebno je dostaviti popunjeni . Ako pak postoji više vlasnika, za svaku drugu osobu potrebno je popuniti privitak RSV obrasca gdje se navode podaci o istima.³³

Također, osoba ovlaštena za zastupanje pravnog subjekta može dati punomoć trećoj osobi koja bi izvršila upis u njegovo ime. U tom slučaju, „uz obrazac i ostalu propisanu dokumentaciju treba priložiti punomoć i presliku svog osobnog dokumenta. U rubriku za upis imena i prezimena osobe ovlaštene za upis podataka u Registar, upisuje se ime i prezime opunomoćene osobe i ista potpisuje obrazac.“³⁴

Ukoliko se izvadak iz Registra stvarnih vlasnika zatraži na šalteru FINA-e, izvadak se odmah dobije. Osoba zadužena za zastupanje društva, pomoću korištenja osobne ili poslovne vjerodostojnice visoke razine, putem web aplikacije može preuzeti izvadak.

3.10. Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću na daljinu

Upotreba digitalnih alata i postupaka u pravima društava članica Europske Unije je jedan od prioriteta Europske komisije. Izgradnja digitalne Europe je jedna od najvažnijih politika EU-a, a sve s ciljem povećanja učinkovitosti poslovanja trgovačkih društava.³⁵

U travnju 2019. godine donesene su izmjene i dopune Zakona o trgovačkim društvima te Zakona o sudskom registru temeljem kojeg je omogućeno osnivanje na daljinu društva s ograničenom odgovornošću te jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću. Osnivanje je omogućeno bez sudjelovanja javnih bilježnika te punomoćnika, odnosno korištenjem aplikativnih rješenja. Osnivanje se odvija bez pravnih savjetnika putem internetskih stranica sustava sudskog registra, uz obveznu uporabu identifikacijskog sustava te propisane obrasce.

Kao i kod „običnog“ načina osnivanja društva, potrebno je odabrati ime tj. naziv tvrtke pod kojim će poslovati. Drugi korak je pristup web aplikaciji START – elektroničko pokretanje poslovanja kojoj je moguće pristupiti putem elektroničke osobne iskaznice i FINA-in

33 Fina.hr (2022.) *Registar stvarnih vlasnika*, dostupno na: pristupljeno [17.08.2022]

34 Fina.hr (2022.) *Registar stvarnih vlasnika*, dostupno na: pristupljeno [17.08.2022]

35 Jurić I., Kočila N. (2020.), *Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću na daljinu u njemačkom i austrijskom pravu*, Javni bilježnik : Javni bilježnik, Vol. 24 No. 47, 2020., str. 52.

certifikatom koji se inače koristi za usluge e-porezne, e-mirovinsko, e-zdravstveno i sl. „U postupku osnivanja na daljinu podnesci se podnose i zaprimaju elektroničkim načinom u sustavu START putem informacijskog sustava sudskog registra pa tako i Obavijest o razvrstavanju Državnog zavoda za statistiku i Potvrda o osobnom identifikacijskom broju Ministarstva financija, Porezne uprave.“³⁶

Preduvjete koje je potrebno zadovoljiti za korištenje sustava START su:³⁷

- Posjedovanje osobnog računala s pristupom interneta
- Posjedovanje vjerodostojnice visoke razine sigurnosti, kao i instalirani softverski paket za potpisivanje te čitač kartica – osobni certifikat se izdaje temeljem predanog zahtjeva u registracijski ured u poslovnica FINA-e te temeljem ispunjenog i potpisanog ugovora o obavljanju usluga certificiranja za fizičke osobe/građane.
- Aktiviran osobni korisnički pretinac
- Važeću kreditnu ili debitnu karticu

„Postupak osnivanja na daljinu pokreće jedan od osnivača koji se u svojstvu predlagatelja prvi prijavi u informacijski sustav sudskog registra, započne postupak i popunjava obrazac prijave za upis u sudski registar i druge potrebne podatke.“³⁸

Nakon dostavljene obavijesti u opisu, osnivači odabiru predmet poslovanja poduzeća koji je definiran šifrantom, odnosno odabiru djelatnost poslovanja prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti iz 2007. godine.

Jedna od prednosti navedene web aplikacije je što su navedeni svi koraci na jednom mjestu. Isto tako, vrijeme osnivanja je kraći. Potrebno je tek dva do tri radna dana. Također, trošak osnivanja je manji. Trošak osnivanja iznosi 200,00 kn te iznos temeljnog kapitala. Iznos temeljnog kapitala uplaćuje se na privremeni podračun Državnog proračuna RH koji je otvoren samo za tu svrhu. Onog trenutka kada poduzeće otvori poslovni račun, sredstva se automatski prebacuju na račun novoosnovanog poduzeća.

Putem elektroničke usluge START na jednom mjestu moguće je pokrenuti poslovanje trgovačkog društva na daljinu unutar nekoliko dana i sa jednim elektroničkim postupkom:

- „Upisati društvo u sudski registar,

36 Iusinfo.hr (2022.) *Elektroničko osnivanje društava s ograničenom odgovornošću s posebnim osvrtom na osnivanje na daljinu bez sudjelovanja punomoćnika*, dostupno na: pristupljeno [13.09.2022]

37Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (2022.). *Prijava u sustav START*, dostupno na: pristupljeno [13.09.2022]

38 Pravilnik o poduzimanju radnji u postupku osnivanja trgovačkih društava na daljinu, Narodne novine br. 65/19 (2019.)

- Upisati društvo u registar poslovnih subjekata (Državni zavod za statistiku),
- Elektronički izvršiti plaćanje temeljnog kapitala i pristojbi,
- Predati zahtjev za otvaranje transakcijskog računa kod poslovnih banka (opcionalno),
- Upisati se u registar obveznika PDV-a i/ili dodjele PDV ID broja putem Porezne uprave (opcionalno), i
- Registrirati se u sustav Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (opcionalno).³⁹

Prijava za upis u sudski registar definirana je člankom 10 navedenog Pravilnika. „Sa svim potrebnim priložima podnosi se nadležnom registarskom sudu nakon što su osnivač i drugi sudionici u osnivanju popunili sve tražene podatke, potvrdili točnost podataka i svoja imenovanja, potvrdili društveni ugovor odnosno izjavu o osnivanju, priložili potrebne isprave te izvršili uplatu sudske pristojbe i uloga u skladu sa zakonom.“⁴⁰

Sve odluke, kao i potvrde o osnivanju društva, nalaze se u START aplikaciji. Također, obavijest o razvrstavanju Državnog zavoda za statistiku i Potvrda o osobnom identifikacijskom broju Ministarstva financija, Porezne uprave također se nalaze u navedenoj aplikaciji.

Premda je osnivanje društva na daljinu okarakterizirano kao osnivanje društva iz udobnosti doma, osnivanje društva bez sudjelovanja punomoćnika može dovesti do smanjenje povjerenja u sudski registar. Uzevši u obzir da se u vrijeme pandemije uzrokovane korona virusom većina poslova odrađivala on line putem, očekivano je da će osnivanje društva na daljinu postati prvi izbor za pokretanje procesa osnivanja društva. Ono što se ne smije zanemariti je rizik osnivanja društva na daljinu bez sudjelovanja pomoćnika u odnosu na navedene pozitivne elemente. „Negativne pojave i zlouporaba kao što su elektroničke krađa i krađa identiteta, širenje nadripisarstva i sive ekonomije, pranje novca i financiranje terorizma je rizik kojeg jedan poduzetnik, ali ni država ne bi trebali snositi.“⁴¹

39 Vidas I. (2022.), *Pregled koraka za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću (d.o.o.)*, Pravni informacijski portal, dostupno na: pristupljeno [17.08.2022.]

40 Pravilnik o poduzimanju radnji u postupku osnivanja trgovačkih društava na daljinu, Narodne novine br. 65/19 (2019.)

41 Iusinfo.hr (2022.) *Elektroničko osnivanje društava s ograničenom odgovornošću s posebnim osvrtom na osnivanje na daljinu bez sudjelovanja punomoćnika*, dostupno na: pristupljeno [13.09.2022]

4. SPECIFIČNOSTI DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA RAČUNOVODSTVENE USLUGE

Kako bi započelo svoje poslovanje, bez obzira na djelatnost, svako društvo mora poštivati računovodstvene zakone i propise. Iako društva mogu birati hoće li imati vlastito interno, ili pak eksterno računovodstvo, većina društava biraju eksterno računovodstva, a neki od razloga za odabir eksternog računovodstva su:⁴²

- „znanje i iskustvo stručnih osoba. Neznanje može koštati pa prema tome bolje je posao računovodstva povjeriti računovodstvenom servisu.
- manji trošak – usluga jeftinija od „bruto 2“ plaće ako zapošljava vlastitog računovođu. Ova prednost posebno vrijedi za manje klijente.
- bolja opremljenost – računovodstveni servisi posjeduju bolju informacijsku i programsku tehnologiju za rad te je konstantno unaprjeđuju.“

Da bi svojim klijentima računovodstveni servisi pravovaljano osigurali informacije koje društvu pomažu prilikom donošenja svakodnevnih poslovnih odluka, isti mora svakodnevno pratiti zakonske promjene i propise. Iz navedenog se zaključuje kako društvo bez kvalitetnog i ažurnog računovodstvenog servisa nije u mogućnosti započeti svoje poslovanje i dugoročno ostvariti uspješno poslovanje. S druge strane, otvaranje računovodstvenog servisa ne smije se olako shvaćati. U nastavku rada prikazati će se što je sve potrebno učiniti da bi računovodstveni servis započeo s radom kao i koje sve usluge nude svojim klijentima.

4.1. Postupci koje je potrebno provesti prije početka poslovanja računovodstvenog servisa

U trećem dijelu rada detaljno je objašnjen proces osnivanja društva s ograničenom odgovornošću. Kako se ne bi ponavljali, u ovom dijelu rada naglasak će se staviti na postupke koje je potrebno provesti prije osnivanja društva s ograničenom odgovornošću za računovodstvene usluge.

Nakon što je odabrano ime našeg poduzeća, potrebno je provjeriti postoji li poduzeće koje već ima isti naziv. Na stranicama sudskog registra provodi se provjera. Ukoliko je ime slobodno, željeni naziv poduzeće se rezervira za osnivanje našeg poduzeća.

Sljedeći koraci su ovjeravanje potrebne dokumentacije, izbor djelatnosti i prijava poduzeća u sudski registar. Izbor djelatnosti definiran je Odlukom o Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti 2007.⁴³ koja je donesena 31. svibnja 2007. godine. Navedenom Odlukom uređeni su nazivi područja, odjeljaka, skupine i razredi gospodarskih i drugih djelatnosti. Područja su označena s jednoslovnim oznakom, odjeljci s dvoznamenkastim brojem, skupine s troznamenkastim, a razredi s četveroznamenkastim brojem. Stupanjem na snagu, Odluka o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2002. prestala je važiti.

Prema NKD 2002.⁴⁴ djelatnosti su bile označene s nazivima područja, potpodručja, odjeljaka, skupina, razreda i podrazreda gospodarskih i drugih djelatnosti. NKD 2002. bila je podijeljena u pet dijelova. U petom dijelu, u području K, Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge, definirano je i poslovanje računovodstvenih servisa. Odjeljak, 74, skupina 74.1, razred 74.12 definirano je kako se poduzeće može registrirati za obavljanje djelatnosti računovodstvenih, knjigovodstvenih i revizijskih poslova, odnosno porezno savjetovanje. Skupina 74.1 označavala je sljedeće djelatnosti: „pravne, računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje; istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja; poduzetničko i poslovno savjetovanje; holding.“⁴⁵

Računovodstvene djelatnosti prema NKD 2007. određene su u području M. Odnosno, određene su u području stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti. Pripadaju skupini 69.2, razredu 69.20 – „Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje.“⁴⁶

Nakon odabira djelatnosti, prijavama na mirovinsko i zdravstveno osiguranje te poreznoj upravi, uplate temeljnog kapitala i dobivenog rješenja trgovačkog suda, poduzeće može početi s radom.

Člankom 7 Zakona o računovodstvu definirano je što točno obuhvaćaju računovodstveni poslovi. Prema istom, računovodstveni poslovi su „poslovi prikupljanje i obrada podataka na

43 Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. - NKD 2007., Narodne novine br. 58/07 (2007.)

44 Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2002. - NKD 2002. – služebeni dodatni podaci, Narodne novine br. 13/03 (2003.)

45 Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2002. - NKD 2002. – služebeni dodatni podaci, Narodne novine br. 13/03 (2003.)

46 Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. - NKD 2007., Narodne novine br. 58/07 (2007.)

temelju knjigovodstvenih isprava, priprema i vođenje poslovnih knjiga, priprema i sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja te prikupljanje i obrada podataka u vezi s pripremom i sastavljanjem godišnjeg izvješća te financijskih podataka za statističke, porezne i druge potrebe.⁴⁷

Prema istom članku poduzetnik je dužan u određenom vremenskom roku prikupljati knjigovodstvenu dokumentaciju, voditi i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi financijske knjige te sastavljati izvještaje.

Računovodstvene usluge najčešće obuhvaćaju financijsko knjigovodstvo, obračun i evidenciju svih vrsta dohotka, izradu izvještaja, materijalno knjigovodstvo te platni promet.⁴⁸

Financijsko knjigovodstvo obuhvaća unos, odnosno knjiženje ulaznih računa, izradu izlaznih računa, knjiženje izvoda, blagajne, izradu i isplatu putnih naloga, vođenje registra osnovnih sredstava i sitnog inventara. Obračun i evidencija svih vrsta dohotka obuhvaća obračun i isplatu plaće, obračun ugovora o djelu i autorskih honorara, predaju JOPPD obrasca, godišnji obračun poreza iz plaće, prijavu i odjavu djelatnika na HZMO i HZZO. Izrada izvještaja obuhvaća izradu i predaju obrazaca PDV, PDV-S, ZP, PPO, INO PPO, OPZ-STAT-1, PP-MO-PO, izradu i predaju godišnjih financijskih izvještaja. Materijalno knjigovodstvo obuhvaća izradu kalkulacija, obračun materijalnog knjigovodstva te evidentiranje zaliha,

Računovodstveni servis također može nuditi i administrativne usluge koje se najčešće posebno ugovaraju. Pod administrativne usluge podrazumijeva se dostava dokumentacije, vođenje blagajne, izrada skladišnih knjiga, komunikacija sa špediterima, davanje usluga sjedišta društva i sl.

Jedno od pitanja kojih se postavljaju je i određivanje cijene računovodstvenih usluga. Kao što je već rečeno, računovodstveni poslovi predstavljaju sastavi dio poslova društva bez obzir na njegovu osnovnu djelatnost. Zakonom je definirano kako svi pravni subjekti moraju voditi poslovne knjige i sastavljati porezna i financijska izvješća. Potrebno je naglasiti kako knjigovodstvo i računovodstvo nisu dva ista pojma. Knjigovodstveni poslovi označavaju unos podataka i njihovo knjiženje dok poslovi računovodstva obuhvaćaju i poslove analiziranja poslovanja, savjetovanja, praćenja zakona te sastavljanje poreznih i financijskih izvještaja.⁴⁹

Cijena računovodstvenih usluga ovisi o nekoliko čimbenika:⁵⁰

47 Zakon o računovodstvu, Narodne novine br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20 (2020.)

48 Intservice (2022.), *Računovodstvene usluge*, dostupno na: pristupljeno [21.08.2022.]

49 Vidas I.(2019.), *Ugovor i cijene računovodstvenih usluga*, RRiF, str.42

- „Djelatnost obavljanja nekog poduzeće (trgovina/usluge/proizvodnja).
- Nalazi li se poduzeće u sustavu PDV-a
- Suradnja s inozemstvom?
- Broj zaposlenih?
- Sadrži li poduzeće putne naloge, loko vožnju i slične neoporezive izdatke?
- Koliko žiro računa neko poduzeće ima?
- Tko vrši plaćanja internet bankarstva? (klijent ili računovodstvo?)
- Ima li poduzeće blagajnu i tko ju vodi?
- Sadrži li poduzeće fiskalnu blagajnu?
- Koliko mjesečno neko poduzeće ima dokumenata? (URA, IRA, bankovnih izvadaka – kunski/devizni, putnih naloga, terenskih obračuna, uplatnica/isplatnica.)“

4.2. Primjer poslovanje društva s ograničenom odgovornošću za računovodstvene usluge

Zbog Uredbe o zaštiti osobnih podataka, u ovom dijelu rada neće se navoditi naziv društva, naziv njenog vlasnika, kao ni ostali podaci koji mogu na bilo koji način naštetiti poslovanju knjigovodstvenog servisa.

Društvo je registrirano za obavljanje računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti. Osnovano je 1995. godine u Zagrebu, a trenutno ima 10 zaposlenih osoba. Društvo obavlja računovodstvene i knjigovodstvene usluge s naglaskom na financijsko i materijalno knjigovodstvo, obračun plaća, predaju financijskih izvještaja te izradu godišnjih financijskih izvještaja.

4.2.1. Izrada izlaznih računa

Poduzeće, kako u vlastito ime, tako i za račun klijenta, izdaje račune. U nastavku rada prikazan je primjer izlaznog računovodstva za računovodstvene usluge koji sadrži sve osnovne elemente računa. Osnovni elementi računa navedeni su u nastavku rada, a u ovom primjeru, kao što je već rečeno, dio podataka je skriven.

- podaci o izdavatelju računa

- podaci o primatelju računa
- broj računa – troznamenkasta numeracija
- mjesto i vrijeme izdavanja
- datum obavljene usluge
- datum dospjeća
- način plaćanja
- opis usluge
- iskazana neto cijena, stopa PDV-a te iznos s PDV-om

Slika 2: Primjer izlaznog računa

PODACI O KUPCU		R1 Račun / Invoice no.: XXXX/XX/XX																	
		Zagreb, on 08/01/2022 Vrijeme izdavanja / Time of issuing: 8:13 Datum dosp. / Payment due: 08/20/2022 Dat.obav. usl./ispor. / Delivered: 08/01/2022 Način plaćanja / Payment method: bank transfer TR / Account no.: HR XXXXXXXX Poziv na br./ Payment ref.: XX XXXXX																	
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Pos.</th> <th style="text-align: left;">Opis / Description</th> <th style="text-align: right;">Qty.</th> <th style="text-align: right;">Unit</th> <th style="text-align: right;">Net price</th> <th style="text-align: right;">Discnt</th> <th style="text-align: right;">VAT %</th> <th style="text-align: right;">Net amount</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Accounting services based on the contract</td> <td style="text-align: right;">450</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: right;">7.5345</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: right;">3.420.67</td> </tr> </tbody> </table>				Pos.	Opis / Description	Qty.	Unit	Net price	Discnt	VAT %	Net amount	1	Accounting services based on the contract	450	-	7.5345	0	25	3.420.67
Pos.	Opis / Description	Qty.	Unit	Net price	Discnt	VAT %	Net amount												
1	Accounting services based on the contract	450	-	7.5345	0	25	3.420.67												
VAT recapitulation: HRK Iznos bez PDV / Total net amount: 3,420.67 Net amount 25%: 3,420.67 VAT 25%: 855.17 Za uplatu HRK / Total HRK: 4,275.84 fourthousandtwo hundred seventy-five and 84/100 HRK																			

Izvor: računovodstveni servis

4.2.2. Obračun plaće

Poduzeće, također, za svoje djelatnike, ali i za djelatnike svojih korisnika obračunava plaću za redovan rad, ugovor o djelu, autorske honorare, isplaćuje dobit, obračunava i isplaćuje naknade za službeni put, loko vožnju te predaje JOPPD obrasce za iste.

U nastavku rada prikazan je IP Obrazac koji potvrđuje isplatu plaće te je obavezna predati se svim djelatnicima.

Slika 3: IP Obrazac

OBRAČUN ISPLAĆENE PLAĆE/NAKNADE PLAĆE		Obrazac IP1
I. PODACI O RADNIKU		II. PODACI O POSLODAVCU
1. Ime i prezime: _____		1. Tvrtka / ime i prezime: _____
2. Adresa: _____		2. Adresa / sjedište: _____
3. Osobni identifikacijski broj: _____		3. Osobni identifikacijski broj: _____
4. IBAN broj računa _____ kod Privredna banka Zagreb d.d.		4. IBAN broj računa _____ kod OTP BANKA HRVATSKA d.d.
5. IBAN broj računa iz članka 212. Ovrnog zakona _____ kod _____		
III. OPĆI PODACI POTREBNI ZA OBRAČUN PLAĆE		
Osobna ocjena: 0,000	Minuli rad: 0,000	
IV. DATUM ISPLATE/OBRAČUNA		
1.1. Datum isplate plaće/naknade plaće u cijelosti		02.11.2021
1.2. Datum djelomične isplate plaće/naknade plaće		
1.3. Datum obračuna u slučaju neisplate plaće/naknade plaće		
V. RAZDOBLJE NA KOJE SE PLAĆA ODNOSI: GODINA 2021., MJESEC 10. DANI U MJESECU OD 01. DO 31.		

O P I S	SATI	ELEMENT OBRAČUNA	IZNOS
1	2	3	4
VI. PODACI O RADNOM VREMENU I OSTVARENOJ PLAĆI/NAKNADI PLAĆE			
REDOVNI MJESEČNI FOND SATI			
	168,00		
PODACI O VRSTI I IZNOSIMA OSTVARENE PLAĆE/NAKNADE PLAĆE I BROJU OSTVARENIM SATI RADA/NAKNADE NA TERET POSLODAVCA (VI.2.1. + ... + VI.6.n.)			
	168,00		6.620,00
1.1. redoviti rad prema rasporedu radnog vremena	168,00	37,68	6.330,00
1.2. redoviti rad nedjeljom	0,00	0,00	0,00
1.3. redoviti rad blagdanom i neradnim danom utvrđenim posebnim zakonom	0,00	0,00	0,00
1.4. redoviti rad noću	0,00	0,00	0,00
1.5. prekovremeni rad	0,00	0,00	0,00
1.6. prekovremeni rad nedjeljom	0,00	0,00	0,00
1.7. prekovremeni rad blagdanom i neradnim danom utvrđenim posebnim zakonom	0,00	0,00	0,00
1.8. prekovremeni rad noću	0,00	0,00	0,00
1.9. pripravnost	0,00	0,00	0,00
1.n.	0,00	0,00	0,00
2.1. naknada za godišnji odmor	0,00	0,00	0,00
2.2. naknada za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti na teret poslodavca	0,00	0,00	0,00
2.3. naknada za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti na teret HZZO	0,00	0,00	0,00
2.4. naknada za dane blagdana i neradne dane utvrđene posebnim zakonom	0,00	0,00	0,00
2.5. naknada za vrijeme u kojemu je radnik odbio raditi zbog neprovedenih mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu	0,00	0,00	0,00
2.6. naknada za vrijeme prekida rada do kojega je došlo krivnjom poslodavca ili uslijed drugih okolnosti za koje radnik nije odgovoran	0,00	0,00	0,00
2.7. naknada za vrijeme kada radnik ne radi zbog drugih opravdanih razloga određenih zakonom, drugim propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu	0,00	0,00	0,00
3.1. propisani ili ugovoreni dodaci na plaću radnika	0,00	0,00	290,00
3.n. ostali primici po osnovi rada koji nisu vezani uz fond radnih sati	0,00	0,00	0,00
4.1. naknada u slučaju ugovorne zabrane natjecanja	0,00		0,00
4.n.	0,00	0	0,00
5.1. sati koje radnik nije radio iz razloga za koje je sam odgovoran	0,00		
5.2. sati neopravdanog izostanka radnika s rada krivnjom radnika	0,00	0,00	0,00
5.n.	0,00	0,00	0,00
O P I S			IZNOS
1			2
VII. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA IZ OSNOVICE			
OSNOVICA ZA UTVRĐIVANJE DOPRINOSA PREMA OPORE ŽIVIM NAKNADAMA			
			6.330,00
1. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti			949,50
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje			316,50
VIII. UTVRĐIVANJE POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK			
I. IZNOS OSTVAREN OG OPORE ŽIV OG PRIMITKA			
			6.330,00
2. IZDACI (VIII.2.1. + VIII.2.2.)			
			1.266,00
2.1. plaćeni iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti			949,50
2.2. plaćeni iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje			316,50

3. DOHODAK (VIII.1. - VIII.2.)		5.064,00
4. NEOPOREZIVI ODBITAK (UKUPAN FAKTOR OSOBNOG ODBITKA 1,00 / 0,00000)		4.000,00
5. POREZNA OSNOVICA (VIII.3. - VIII.4.)		1.064,00
6. UKUPAN IZNOS POREZA (VIII.6.1. + ... + VIII.6.n.)		212,80
STOPA (%)	OSNOVICA	
30,00	1.064,00	212,80
7. IZNOS UMANJENJA OBUZE POREZA ZA POSTOTAK INVALIDNOSTI HRVI-a (0 %)		0,00
8. IZNOS PRIREZA (15%)		31,92
9. KOREKCIJE POREZA I PRIREZA +/- (VIII.9.1. + ... + VIII.9.n.)		0,00
9.1.		0,00
9.n.		0,00
10. UKUPNO POREZ I PRIREZ (VIII.6. - VIII.7. + VIII.8. + VIII.9.)		244,72
IX. IZNOS NETO PLAĆE (VIII.3. - VIII.10.)		4.819,28
O P I S		IZNOS
X. VRSTE I IZNOSI NEOPOREZIVIH NAKNADA (X.1. + ... + X.n.)		290,00
VISTA NEOPOREZIVOG PRIMITKA		
1.	PRELJEVOZ NA POSAO	290,00
IZNOS DOPRINOSA IZ OSNOVICE		
SATI		
XI. VRSTE I IZNOSI OBUSTAVA IZ PLAĆE (XI.1. + ... + XI.n.)		
1.		0,00
XII. IZNOS ZA ISPLATU NAKON OBUSTAVA (IX. + X. - XI.)		5.109,28
1. Imos za isplatu isplaćen radniku na redovan račun		5.109,28
2. Imos plaće/naknade plaće isplaćen radniku za račun iz čl. 212. Ovršnog zakona		0,00
XIII. DOPRINOSI NA OSNOVICU		
1. OSNOVICA ZA UTVRĐIVANJE DOPRINOSA NA OSNOVICU		6.330,00
2. IZNOS DOPRINOSA NA OSNOVICU (XIII.2.1. + ... + XIII.2.n.)		
2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje prema plaći/naknadi plaće		0,00
2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje prema plaći/naknadi plaće mobiliziranoj osobi		0,00
2.3. doprinos za zapošljavanje prema plaći/naknadi plaće		0,00
2.4. doprinos za zdravstveno osiguranje prema naknadi plaće mobiliziranoj osobi		0,00
2.5. doprinos za zdravstveno osiguranje prema naknadi plaće mobiliziranoj osobi		0,00
2.6. doprinos za zapošljavanje prema naknadi plaće mobiliziranoj osobi		0,00
2.7. doprinos za zdravstveno osiguranje prema naknadi u slučaju ugovorne zabrane natjecanja		0,00
2.8. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za starije osiguranje s povećanim trajanjem		0,00
XIV. UKUPAN TROŠAK RADA (VI.2. + X. + XIII.2.)		6.620,00
XV. NAPOMENA: Ostali podaci iz čl. 3 st. 1. Pravnika o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremine (NN 32/2015) nisu navedeni jer u razdoblju za koje se isplaćuje plaća ili naknada plaće nisu ostvareni.		

podaci o ovlaštenoj osobi poslodavca

Izvor: računovodstveni servis

Slikom broj 3 prikazan je obračun plaće za osobu mlađu od 30 godina koja je zaposlena na neodređeno. Ovom mjerom, poslodavac je oslobođen plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje 5 godina. U našem primjeru obračunata je plaća za listopad 2021. godine kada je djelatnik radio cijeli mjesec, puno radno vrijeme, odnosno svih 168 sati. Ukupan trošak poslodavca odgovara bruto I uvećanog za neoporezive primitke – u navedenom slučaju putne troškove.

Za svaku isplaćenu plaću, poslodavac predaje JOPPD obrazac. JOPPD obrazac sastoji se od dvije strane, strana A i strana B. Strana A sadrži podatke o ukupnim iznosima poreza i prireza koje poduzeće mora isplatiti za određeni mjesec, podatke o ukupnom iznosu doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje kao i podatke o ukupnim neoporezivim isplaćenim iznosima.

Stranica B sadrži podatke o svakom radniku pojedinačno, odnosno podate o mjestu prebivališta i mjestu rada. Mjesto rada bitno je za plaćanje poreza dok mjesto prebivališta bitno je za plaćanje prireza. Također, strana B sadrži podatke o osobnom identifikacijskom broju radnika, njegovo ime i prezime, oznaku stjecatelja osiguranja te radno vrijeme, odnosno mjesec i odrađeni i neodrađeni sati. Podaci o iznosima doprinosa iz i na plaću kao i iznos

poreza, prireza, osobnog odbitka, neoporezivih naknada te neto plaće prikazani su na stranici B.

4.2.3. Ulazni račun

Računovodstveni servis, u svoje ime i za ime svojih klijenata knjiži, evidentira te predaje izvještaj poreznoj upravi temeljem ulaznih računa. Slikom broj 4 prikazan je ulazni račun iz kojeg je vidljivo kako isti može biti proknjižen jedino ako sadrži sve potrebne elemente, odnosno, ukoliko sadrži podatke o kupcu, dobavljaču, OIB kupca, informacije o porezu, poreznoj stopi te ukupan iznos računa.

Ukoliko račun nije od navedenog društva, isti se ne može knjižiti kao trošak.

Slika 4: Ulazni računi

NAZIV: [REDACTED]
SJEDIŠTE: [REDACTED]
ADRESA: [REDACTED]
OIB: [REDACTED]

Račun br.9-VM-1

Datum isporuke: 07.07.2022.
Dospijeće: 15.07.2022.

Naziv	Jed. mj.	Kol.	Jed.cijena	Iznos
I. Vodoinstalaterske usluge	komp	1	9.000,00 kn	9.000,00 kn
UKUPNO OSNOVICA:				9.000,00 kn

Slovima:
Devettisuća kuna.

OSNOVICA: 9.000,00 kn
UKUPNO: 9.000,00 kn

• Plaćanje: - Transakcijski račun

Osnovica (oslobođeno PDV-a): 9.000,00 kn
Iznos poreza (Oslobođeno PDV-a): 0,00 kn

Oslobođeno PDV-a čl.90. Zakona o PDV-u

Odgovorna osoba [REDACTED] 12.07.

4.2.4. Obračun PDV-a

Temeljem ulaznih i izlaznih računa, knjigovodstveni servis predaje izvještaj poreznoj upravi. Izvještaj se najkasnije predaje do 20og u mjesecu za prethodni mjesec. U slučaju da je 20ti subota ili nedjelja, tada je rok za predaju izvještava poreznoj upravi sljedeći radni dan.

Slika 5: Obračun PDV-a

Obrazac PDV

POREZNI OBVEZNIK (naziv/ime i prezime i adresa: mjesto, ulica i broj)		POREZNI ZASTUPNIK (naziv/ime i prezime i adresa: mjesto, ulica i broj)		NADLEŽNA ISPOSTAVA POREZNE UPRAVE		
				PRIJAVA PDV-a ZA RAZDOBLJE		
PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ / OIB		PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ POREZNOG ZASTUPNIKA / OIB		OD 0 1 0 7	DO 3 1 0 7	GOD. 2 0 2 2
OPIS		POREZNA OSNOVICA (iznos u kunama i lipama)		PDV PO STOPI 5%, 13% i 25% (iznos u kunama i lipama)		
OBRAČUN PDV-a U OBAVLJENIM TRANSAKCIJAMA DOBARA I USLUGA - UKUPNO (I. + II.)		655.466,06		XX XXX		
I. TRANSAKCIJE KOJE NE PODLIJEŽU OPOREZIVANJU I OSLOBODENE - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.)				XX XXX		
1. ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRACUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)				XX XXX		
2. ISPORUKE DOBARA OBAVLJENE U DRUGIM DRZAVAMA ČLANICAMA				XX XXX		
3. ISPORUKE DOBARA UNUTAR EU				XX XXX		
4. OBAVLJENE USLUGE UNUTAR EU				XX XXX		
5. OBAVLJENE ISPORUKE OSOBAMA BEZ SJEDIŠTA U RH				XX XXX		
6. SASTAVLJANJE I POSTAVLJANJE DOBARA U DRUGOJ DRZAVI ČLANICI EU				XX XXX		
7. ISPORUKE NOVIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA U EU				XX XXX		
8. TUZEMNE ISPORUKE				XX XXX		
9. IZVOZNE ISPORUKE				XX XXX		
10. OSTALA OSLOBODENJA				XX XXX		
II. OPOREZIVE TRANSAKCIJE - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)		655.466,06		163.866,56		
1. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi 5%						
2. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi 13%						
3. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi 25%		53.316,00		13.329,00		
4. PRIMLJENE ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRACUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)		541.023,93		135.255,98		
5. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi 5%						
6. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi 13%						
7. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi 25%		59.493,01		14.873,30		
8. PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 5%						
9. PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 13%						
10. PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 25%		1.633,12		408,28		
11. PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 5%						
12. PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 13%						
13. PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 25%						
14. NAKNADNO OSLOBODENJE IZVOZA U OKVIRU OSOBNOG PUTNIČKOG PROMETA						
15. OBRACUNANI PDV PRI UVOZU						
III. OBRACUNANI PRETPOREZ - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)		704.105,62		176.026,49		
1. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi 5%						
2. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi 13%						
3. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi 25%		101.955,56		25.488,93		
4. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U RH ZA KOJE PDV OBRACUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)		541.023,93		135.255,98		
5. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi 5%						
6. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi 13%						
7. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi 25%		59.493,01		14.873,30		
8. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi 5%						
9. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi 13%						
10. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi 25%		1.633,12		408,28		
11. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 5%						
12. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 13%						
13. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 25%						
14. PRETPOREZ PRI UVOZU						
15. ISPRAVCI PRETPOREZA		XX XXX				

Obrazac PDV

IV. OBVEZA PDV-a U OBRACUNSKOM RAZDOBLJU: ZA UPлатU (II) - ILLI ZA POVRAT (III - II)		XX XXX	- 12.159,93
V. PO PRETHODNOM OBRACUNU: NEUPLAĆENI PDV DO DANA PODNOŠENJA OVE PRIJAVE - VIŠE UPPLAĆENO - POREZNI KREDIT		XX XXX	
VI. UKUPNO RAZLIKA: ZA UPPLATU/ZA POVRAT		XX XXX	- 12.159,93
VII. IZNOS GODIŠNJEG RAZMIJERNOG ODBITKA PRETPOREZA (%)			
VIII. OSTALI PODACI		VRIJEDNOST ISPORUKE IZNOS U KUNAMA I LIPAMA	
1. ZA ISPRAVAK PRETPOREZA (UKUPNO 1.1.+1.2.+1.3.+1.4.+1.5.)			
1.1. NABAVA NEKRETNINA			
1.2. NABAVA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNI PRIJEVOZ			
1.3. PRODAJA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNI PRIJEVOZ			
1.4. NABAVA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE			
1.5. PRODAJA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE			
2. OTUBENJE/STJECANJE GOSPODARSKE CJELINE ILI POGONA			
3. ISPORUKA NEKRETNINA			
3.1. ISPORUKA IZ ČLANKA 40. STAVKA 1. TOČAKA J) I K) ZAKONA		BROJ NEKRETNINA	
3.2. ISPORUKA IZ ČLANKA 40. STAVKA 4. ZAKONA		BROJ NEKRETNINA	
3.3. ISPORUKA NEKRETNINA KOJE SU OPOREZIVE PDV-om		BROJ NEKRETNINA	
4. UKUPNO PRIMLJENE USLUGE OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)		1.633,12	
5. UKUPNO OBAVLJENE USLUGE POREZNIH OBVEZNICIMABEZ SJEDIŠTA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)			
6. PRIMLJENA DOBRA IZ EU U OKVIRU TROSTRANOG POSLA			
7. POSTUPAK OPOREZIVANJA PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA		☐ Ne	

_____ kn
POVRAT

12.159,93 kn
PREDUJAM

_____ kn
USTUP POVRATA

OBRACUN
SASTAVIO
(ime, prezime i potpis)

POTPIS _____

Izvor: računovodstveni servis

Slikom broj 5 prikazan je obrazac obračuna poreza na dodanu vrijednost. Obračun se sastoji od dvije strane. Na prvoj stranici prikazani su podaci o svim ulaznim i izlaznim računima koji su, ovisno o nazivu i sjedištu dobavljača i kupca, stope PDV-a, raspoređene na određene pozicije. Na drugoj strani nalaze se dodatni podaci kao i informacije o obvezi ili potraživanju iznosa poreza.

4.3. Profesionalan odgovornost

Društvo s ograničenom odgovornošću za računovodstvene usluge ima veliku odgovornost koje, nažalost, većina nije niti svjesna. Svakodnevni posao podrazumijeva praćenje zakonske regulative, usklađivanje poslovanje klijenata s istim te savjesno obavljanje posla. Također, nužno je kontinuirano ulaganje u obrazovanje djelatnika servisa, ali i na vrijeme izvršavati svoje obaveze poput predaje JOPPD obrasca, PDV- obrasca, prijave i odjave radnika i sl.

Odgovornost prema trećim osobama može uzrokovati velike, nepredvidive troškove koje određeno poduzeće ne može pretrpjeti. Ugovaranjem police osiguranja od profesionalne odgovornosti, rizik nepredvidivih troškova smanjiva se. Navedenim osiguranjem obuhvaćena je odgovornost prema poduzetniku. Osiguranim slučajem smatra se jedna ili više pogreška ili propust koji svjesno ili nesvjesno učini računovodstveni servis te poduzetnik odluči tražiti naknadu za pretrpljenu štetu.

5. ZAKLJUČAK

Društvo s ograničenom odgovornošću je najzastupljeniji oblik trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj, a njegov ustroj definira je Zakonom o trgovačkim društvima. Da bi se društvo registriralo u Trgovački sud te započelo s radom, potrebno je pripremiti svu dokumentaciju za osnivanje društva. Niti jedan korak se ne smije propustiti. U suprotnom, društvo neće biti osnovano. Na samom početku potrebno je odabrati ime pri čemu se treba voditi računa da niti jedno poduzeće ne posluje s željenim imenom. Nakon odabira imena, potrebno je ovjerenu dokumentaciju prijaviti u sudski registar. Potrebno je definirati željenu djelatnost prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti kao i izraditi pečat te otvoriti bankovni račun. Kada poduzeće započne s poslovanjem potrebno je isto prijaviti kao obveznika doprinosa u sustav mirovnoga i zdravstvenoga osiguranja te prijaviti poreznoj upravi gdje se definira ulazak u sustav PDV-a ili ne. Kao zadnji korak, potrebno je prijaviti društvo u Registar stvarnih vlasnika. Od srpnja 2019. godine moguće je osnovati društvo na daljinu koje je regulirano Pravilnikom o poduzimanju radnji u postupku osnivanja trgovačkih društava na daljinu.

Nakon što se društvo osnuje, isto bira računovodstveni servis koji će voditi brigu o njegovom svakodnevnom poslovanju. Da bi svojim klijentima računovodstveni servisi pravovaljano osigurali informacije koje društvu pomažu prilikom donošenja svakodnevnih poslovnih odluka, isti mora svakodnevno pratiti zakonske promjene i propise. S druge strane, otvaranje računovodstvenog servisa ne smije se olako shvaćati. Kao i preostala društva s ograničenom odgovornošću, mora pratiti zakonsku regulativnu prilikom osnivanja. Potrebno je voditi računa o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te odabrati ispravnu. Računovodstveni servisi imaju veliku paletu raznovrsnih usluga koje pružaju svojim klijentima. Svakodnevni posao podrazumijeva praćenje zakonske regulative, usklađivanje poslovanje klijenata s istim te savjesno obavljanje posla. Također, nužno je kontinuirano ulaganje u obrazovanje djelatnika servisa, ali i na vrijeme izvršavati svoje obaveze poput predaje JOPPD obrasca, PDV-obrasca, prijave i odjave radnika, ali i izrada i predaja godišnjih financijskih izvještaja.

Iz svega navedenog može se zaključiti kako računovodstveni servisi imaju veliku odgovornost, kako su jedna od najznačajnijih usluga te kako niti jedno poduzeće ne može poslovati bez istog. Slika računovođe koji sjedi u sobi okružen s gomilom papira i dalje je njegova svakodnevnica. Uz navedeno potrebno je da se razvija i u poslovnog savjetnika čije je

znanje ključno za redovno poslovanje njegovih klijenata usklađeno sa zakonskom regulativom.

LITERATURA:

Knjige:

1. Barbić J. (2012.), *Društveni ugovor kao pravni posao na kome se temelji društvo*, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, Vol. 62 No. 1-2, 2012.
2. Buble M., Kružić D. (2006.), *Poduzetništvo*, RRiF plus, Zagreb
3. Horak H. et al (2016.), *Uvod u trgovačko pravo*, Ekonomski fakultet u Zagrebu
4. Jurić I., Kočila N. (2020.), *Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću na daljinu u njemačkom i austrijskom pravu*, Javni bilježnik : Javni bilježnik, Vol. 24 No. 47, 2020.
5. Petrović S. (2008.), *Osnove prava društava*, Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
6. Vidas I.(2019.), *Ugovor i cijene računovodstvenih usluga*, RRiF
7. Vuk J. (2011.), *Postupak osnivanja i početak poslovanja društva s ograničenom odgovornošću*, RRiF
8. Vuletić D. (2015.) *Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću – prava iskustva i rezultati liberalizacije inkorporacije u RH*, ZAKON O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA 20 godina primjene u interdisciplinarnom okruženju, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet
9. Zelenika, R. (2000.): *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*, Ekonomski fakultet Rijeka, Rijeka

Internetske stranice:

1. Državni zavod za statistiku (2022.) Upis u Registar poslovnih subjekata, dostupno na: . pristupljeno [12.08.2022.]
2. E-građani (2022.), *Izbor imena društva*, dostupno na: pristupljeno [12.08.2022.]
3. Fina.hr (2022.) *Registar stvarnih vlasnika*, dostupno na: pristupljeno [17.08.2022]
4. Hitro.hr (2022.) *HITRO.HR usluge*, dostupno na: pristupljeno [12.08.2022.]
5. Hrvatska obrtnička komora (2022.) *Trgovačka društva i obrti*, dostupno na: pristupljeno [02.08.2022.]
6. iDesk d.o.o., Mileusnić, A. (2019.), *Što sve računovodstveni servis uzima u obzir prilikom obračuna svojih usluga?* Minimax. pristupljeno [21.08.2022.]
7. Inkubator izvrsnosti (2022.) *Obrt ili d.o.o.*, dostupno na: pristupljeno [02.08.2022.]
8. Intservice (2022.), *Računovodstvene usluge*, dostupno na: pristupljeno [21.08.2022.]

9. Iusinfo.hr (2022.) *Elektroničko osnivanje društava s ograničenom odgovornošću s posebnim osvrutom na osnivanje na daljinu bez sudjelovanja punomoćnika*, dostupno na: pristupljeno [13.09.2022]
10. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (2022.). *Prijava u sustav START*, dostupno na: pristupljeno [13.09.2022]
11. Ministarstvo pravosuđa (2022.), *Sudski registar – provjera imena*, dostupno na: pristupljeno [12.08.2022.]
12. Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2002. - NKD 2002. – služebeni dodatni podaci, Narodne novine br. 13/03 (2003.)
13. Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. - NKD 2007., Narodne novine br. 58/07 (2007.)
14. Odluka o uvjetima i načinu otvaranja računa u banci, Narodne novine br. 14/02 (2002.)
15. Pravilnik o načinu upisa u sudski registar, Narodne novine br. 22/12 (2012.)
16. Pravilnik o poduzimanju radnji u postupku osnivanja trgovačkih društava na daljinu, Narodne novine br. 65/19 (2019.)
17. Pravilnik o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. - NKD 2007., Narodne novine br. 55/16 (2016.)
18. Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, Narodne novine br. 151/14 (2014.)
19. Vidas I. (2022.), *Pregled koraka za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću (d.o.o.)*, Pravni informacijski portal, dostupno na: pristupljeno [12.08.2022.]
20. Zakon o mirovinskom osiguranju, Narodne novine br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 (2021.)
21. Zakon o platnom prometu, Narodne novine br. 66/18 (2018.)
22. Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, Narodne novine br. 108/17, 39/19 (2020.)
23. Zakon o trgovačkim društvima, Narodne novine br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22 (2022.)
24. Zakon o trgovačkim društvima, Narodne novine br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, (2007.)
25. Zakon o računovodstvu, Narodne novine br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20 (2020.)

Popis slika:

Slika 1: Dokumentacija potrebna za osnivanje društva.....	13
Slika 2: Primjer izlaznog računa.....	28
Slika 3: IP Obrazac.....	29
Slika 4: Ulazni računi.....	31
Slika 5: Obračun PDV-a.....	32

Popis tablica:

Tablica 1: Aktivna trgovačka društva prema pravno ustrojbenim oblicima i aktivni obrti u prvom kvartalu 2022. godine.....	3
Tablica 2: Glavne značajke obrta i društva s ograničenom odgovornošću.....	8
Tablica 3: Aktivna trgovačka društva prema pravno ustrojbenim oblicima i aktivni obrti u 2021. godini.....	9